

Europese subsidie 'maakt ons enorm trots'

Limmen * De Europese subsidie van drie miljoen euro betekent voor Labonovum en Blok System Supply niet alleen een grote sprong voorwaarts. „Die maakt ons ondernemers supertrots”, zegt directeur Martijn Witteveen van Blok System Supply.

„En het geeft ook aan dat de urgentie voor een verbetering er bij de Europese Commissie ook is.” Brus-

sel ziet trouwens - behalve kosten- en gemaksvoordelen - ook een grote milieuwinst. Al het niet gebruikte bloed geldt als duur medisch afval. Door het gebruik van Ser-Col kan medisch afval met 50 procent verminderd worden, schat de commissie in.

De Nederlandse Vereniging van Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde (NVKC) is even-

zeer enthousiast. „We hebben dit mooie initiatief gesteund en hopen dat het onderzoeksproject deze ambitie kan waarmaken”, meldt verenigingsmanager Cindy Wolf. „De NVKC stimuleert en steunt onderzoeken die bijdragen en er voor kunnen zorgen dat er minder bloed nodig is voor laboratoriumdiagnostiek.

De Nederlandse Zorgautoriteit,

die toezicht houdt op de zorgmarkt, en daarmee op zorgaanbieders en verzekeraars, heeft als motto dat iedereen in Nederland erop moet kunnen vertrouwen dat er op tijd goede en betaalbare zorg beschikbaar is. „Als innovaties zorg veiliger, goedkoper en beter toegankelijk maken, dan zijn wij daar voor”, reageert de instantie op het Noord-Hollandse project

Algemeen **5**

Voorop

Het einde van de prikpoli?

Robbert Minkhorst
r.minkhorst@hollandmediacombinatie.nl

Limmen/Velsen * De gangbare wijze van bloedafname is inefficiënt, tijdrovend, onnodig duur en vooral ook vervelend voor de patiënt. Twee Noord-Hollandse ondernemingen, Labonovum uit Limmen en Blok System Supply uit Velsen, kondigen aan dat hun goedkopere en betrouwbaardere methode een revolutie gaat ontketenen.

„We geven 5,5 miljoen chronisch zieke mensen in Nederland een gedeelte van de regie over hun ziektebeeld terug”, zegt Dennis Poland, directeur van Labonovum. „En denk eens aan Afrika - een enorm gebied dat heel veel baat heeft bij goed bloedonderzoek bij een tekortschietende infrastructuur”, vult Martijn Witteveen aan, directeur van Blok System Supply. „Bijvoorbeeld om snel te bepalen of ergens een uitbraak is. Maar dan moet een centraal laboratorium wel grote volumes aankunnen. Met ons systeem kan dat.”

Veruit het meeste bloed voor onderzoek wordt verzameld op 'prikpoli's'. Daarna gaat het afgenomen bloed - twee, drie, tot wel vijf buisjes - naar het laboratorium. Labonovum en Blok System Supply gaan die keten doorbreken. Het bloedmonster, thuis afgenomen, kan straks gewoon op de post.

„Ik bleef maar nadenken wat wij onze patiënten aandoen”, vertelt Poland, die als klinisch chemicus in meerdere ziekenhuizen werkte. Dat leidde tot de oprichting van Labonovum, een bedrijf dat 'producten bedenkt, ontwikkelt en maakt om het verzamelen van lichaamsmateriaal bij patiënten te vergemakkelijken'. Diens laatste uitvinding is Ser-Col. Het is een plastic buisje dat het bloed opvangt, het vereiste serum van de (nutteloze) bloedcellen scheidt en laat opdrogen. En dat slechts na een klein prikje in een vingertop.

Fobie

„Van een procent van de mensen is bekend dat zij een fobie voor injectienaalden hebben, maar er zijn indicaties dat het zelfs tien procent is”, geeft Poland aan. „Kinderen laten zich überhaupt lastig prikken. Bij mensen met overgewicht is een bloedvat soms moeilijk te vinden. Ouderen kunnen 'rollende bloedvaten' hebben. Dat betekent dat je onderhuids zo'n bloedvat moet gaan najagen. Dat is zeer oncomfortabel.” Daar komt bij: „95 procent van dat bloed gooien we toch weg. Ofwel: je hebt eigenlijk maar vijf procent nodig in de meest gevallen - vijf druppels. Meer niet.”

Het gewonnen bloed moet ook nog eens binnen vier uur in een laboratorium verwerkt worden. Daarna wordt het bloedmonster steeds minder bruikbaar. Dat leidt tot inefficiënte piekbelastingen in de laborato-

Dennis Poland: „Ik bleef maar nadenken wat wij onze patiënten aandoen.” Inzet: de ampul Ser-Col.

FOTO'S LABONOVUM

ria, meldt Poland. „Dat zorgt voor enorm veel kosten en tijdverlies. Het hele logistieke proces gaat op de schop. Je hebt geen koeling meer nodig, geen koerier, en die tijdsdruk van vier uur is eraf.”

Het serum in Ser-Col is maanden tot jaren houdbaar. „Onze methode wordt op kleine schaal al gebruikt”, zegt Poland, „maar het is nu allemaal handwerk. Academische centra zijn er ook mee bezig, bijvoorbeeld voor reumapatiënten. Maar dat gebeurt op beperkte schaal.”

De crux zit hem in de verwerking van het afgenomen bloed, maken Poland en Witteveen duidelijk. Waar dat nu nog met de hand moet, gaat dat straks volledig geautomatiseerd - en daar komt Witteveens bedrijf in beeld. Blok System Supply

'Bloedafname kan beter, goedkoper en comfortabeler'

moet binnen anderhalf jaar een machine hebben ontwikkeld die klaar voor productie is. Dat maakt bloedonderzoek sneller, betrouwbaarder en betaalbaarder. „Een primeur. Wereldwijd”, aldus Poland. Witteveen: „Wij gaan een machine maken die gigantische hoeveelheden Ser-Cols kan verwerken. Dat kan. Want alles kan vandaag. Er zijn geen handjes meer nodig. Dat

maakt de kansen op fouten minder groot. Het is schoner en veiliger.” Zo'n machine bestaat nog niet. De Europese Commissie kende Labonovum en Blok System Supply een subsidie toe van drie miljoen euro. Over anderhalf jaar moet er een apparaat 'klaar voor productie' zijn. Er wordt samengewerkt met twee buitenlandse en internationaal opererende laboratoria, in Frankrijk en Armenië, voor het testen van de gebruiksvriendelijkheid van het apparaat.

Betekent dat ook het einde van de prikpoli? „Niet helemaal”, zegt Poland. „Voor bepaalde onderzoeken blijf je vloeibaar bloed nodig houden. Binnen vijf jaar tien tot twintig procent overzetten op onze methode is zonder meer realiseerbaar. Dan

praten we in Nederland over vier tot acht miljoen bloedafnames die een jaarlijkse besparing opleveren van veertig tot tachtig miljoen euro. Een realistische, maar heel voorzichtige raming.”

Afzetmarkt

Poland heeft daarbij de farmaceutische industrie nog buiten beschouwing gelaten. „Daar ligt een enorme afzetmarkt voor bloedonderzoek”, weet hij. „We praten nu alleen over diagnoses stellen of vervolgen van een ziekte door bloedonderzoek. Witteveen ziet de missie in Afrika weer voor zich. „Het is nu bijna ondoenlijk om heel snel 1 miljoen mensen te testen. Met deze methodiek kunnen die mensen straks wel geholpen worden.”